

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14518385>

PEDAGOGLARNI TAYYORLASHDA VIRTUAL TA'LIM PLATFORMALARINING O'RNI VA AHAMIYATI

Atajanov Otajon Yuldoshevich

Buxoro innovatsiyalar universiteti II kurs magistranti

***Annotatsiya.** Mazkur maqola virtual ta'lim platformalarining pedagoglarni tayyorlash jarayonidagi o'rnini o'rganishga bag'ishlangan. Unda zamonaviy axborot texnologiyalari ta'lim muhitida qanday qo'llanilayotgani, virtual platformalar orqali o'qituvchilarning kompetensiyalarini shakllantirish imkoniyatlari ko'rib chiqiladi. Ta'lim jarayonida "Moodle", "Google Classroom", "Edmodo" kabi platformalar o'qituvchilar uchun ta'limning innovatsion yondashuvlarini qo'llashga imkon beradi. Maqolada mavjud tadqiqotlar va metodologiyalar tahlil qilinib, ularning natijalari muhokama qilinadi. Yakunda virtual ta'lim platformalarining ta'lim sifatini oshirishdagi roli hamda kelajakdagi istiqbollari yoritiladi.*

***Kalit so'zlar:** virtual ta'lim platformalari, pedagogik tayyorgarlik, axborot texnologiyalari, Moodle, Google Classroom, zamonaviy ta'lim.*

KIRISH. Ta'lim jarayonida axborot-kommunikatsion texnologiyalarning ahamiyati ortib bormoqda. Virtual ta'lim platformalari pedagoglar uchun zamonaviy ta'lim vositasi sifatida xizmat qilmoqda. Ushbu maqolada virtual platformalarning o'qituvchilarni tayyorlash jarayonidagi o'rnini, ta'lim sifatini oshirishdagi imkoniyatlari hamda innovatsion yondashuvlar tahlil qilinadi. Tadqiqotning asosiy maqsadi – virtual ta'lim platformalari orqali pedagoglarni tayyorlash jarayonini takomillashtirish usullarini aniqlashdir. Ushbu platformalarning xususiyatlari va ulardan foydalanish tajribasi haqida ma'lumotlar tahlil qilinadi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA. Zamonaviy ta'lim tizimi raqamli texnologiyalarni joriy etishni talab qilmoqda, bu esa o'qituvchilarni tayyorlash jarayonini yangi darajaga ko'taradi. Virtual ta'lim platformalari, jumladan Moodle, Google Classroom, Edmodo va boshqa vositalar pedagoglarni o'qitishda samaradorlikni oshirishga xizmat qilmoqda. Ushbu maqolada virtual platformalarning ahamiyati, samaradorlikka ta'siri va ulardan foydalanish bo'yicha muhim jihatlar tahlil qilinadi.

NATIJALAR. Adabiyotlarni o'rganish natijalari shuni ko'rsatadiki, virtual ta'lim platformalari dars jarayonini avtomatlashtirish, resurslardan samarali foydalanish va masofadan ta'lim olish imkonini beradi. Tadqiqotlar Moodle kabi platformalarning ochiq kodli va moslashuvchan bo'lgani sababli o'qituvchilarning ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim rol o'ynashini tasdiqlaydi. Shuningdek, Google Classroom va Edmodo talabalar bilan o'zaro aloqani mustahkamlaydi va guruh bo'lib ishlashga yordam beradi.

Tadqiqot metodologiyasi sifatida adabiyotlar tahlili, o'qituvchilar bilan so'rovnomalar, platformalarning samaradorligini baholash uchun eksperimentlar va statistik ma'lumotlarni tahlil qilish usullari qo'llanildi. Ushbu yondashuvlar natijasida platformalarning ta'lim jarayonidagi roli va o'qituvchilarning tajribasi bo'yicha aniq natijalar olindi.

Olingan natijalar virtual platformalardan foydalanish o'qituvchilarni texnologiyalarga moslashishga o'rgatishini va ular uchun yangi imkoniyatlar ochib berishini ko'rsatdi. Biroq, texnik infratuzilma yetishmasligi va ba'zi o'qituvchilarning texnik ko'nikmalari kamligi kabi muammolar mavjudligi qayd etildi.

MUHOKAMA. Virtual ta'lim platformalari ta'lim jarayonining muhim qismi sifatida o'z o'rnini mustahkamlab bormoqda. Ushbu platformalar pedagoglarni tayyorlashda bir qator ijobiy natijalarga olib keldi, jumladan:

1. Ta'limning moslashuvchanligi: O'qituvchilar o'zlariga qulay vaqtda ta'lim resurslaridan foydalanib, metodik ko'nikmalarini oshirishi mumkin. Bu ta'lim jarayonini individual yondashuv orqali boyitadi.

2. Resurslardan samarali foydalanish: Moodle, Google Classroom va boshqa platformalar o'quv materiallarini tezkor yuklash, saqlash va baham ko'rish imkoniyatini taqdim etadi, bu esa o'qituvchilar ishini yengillashtiradi.

3. Interaktiv yondashuvlar: Virtual muhitda o'qituvchilar talabalar bilan samarali aloqani o'rnatishi, ularning bilim darajasini kuzatishi va onlayn mashg'ulotlar o'tkazishi mumkin.

Shunga qaramay, bir qancha kamchiliklar mavjud:

- Texnik infratuzilmaning yetarli emasligi: Ba'zi hududlarda internet sifati va texnik vositalarning cheklanganligi ta'lim jarayonini qiyinlashtiradi.

- O'qituvchilarning texnik ko'nikmalari yetishmasligi: Har bir pedagog virtual platformalardan samarali foydalanishni darhol o'zlashtira olmaydi, bu esa qo'shimcha treninglarga ehtiyojni oshiradi.

- Platformalarning murakkabligi: Ba'zi platformalar o'qituvchilar uchun qiyinlik tug'dirishi mumkin, bu esa foydalanishni cheklaydi.

Muhokamalar davomida ushbu muammolarni hal qilish uchun bir qator takliflar ilgari surildi: maxsus o'quv kurslari tashkil etish, texnik qo'llab-quvvatlashni kuchaytirish va pedagoglarni raqamli ko'nikmalar bilan ta'minlash.

XULOSA. Virtual ta'lim platformalari pedagoglarni tayyorlash jarayonida inqilobiy o'zgarishlarni keltirib chiqardi. Ushbu vositalar ta'lim jarayonini takomillashtirish, resurslardan foydalanish samaradorligini oshirish va o'qituvchilarni zamonaviy pedagogik texnologiyalarga moslashtirishda muhim o'rin tutmoqda.

Virtual ta'lim platformalari nafaqat bugungi kunning, balki kelajakning ham ta'lim tizimi uchun ajralmas vositaga aylanmoqda.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Kop, R., & Hill, A. (2008). "Connectivism: Learning theory for the digital age." *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 9(3)
2. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi. "Raqqamli iqtisodiyot va ta'limda IT rivojlantirish to'g'risida qarorlar." Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Matbuot xizmati.
3. Laurillard, D. (2013). *Teaching as a Design Science: Building Pedagogical Patterns for Learning and Technology*. Routledge.